

Ziua Energiei Românești 2015 la Bruxelles

Peste 130 de promotori ai politicii energetice din 14 țări au participat pe 26 mai la cea de-a patra ediție a evenimentului “Romania Energy Day” cu titlul „Uniunea Energetică: Provocări și oportunități în Europa Centrală și de Sud-Est”. Întâlnirea la nivel înalt s-a desfășurat la sediul Parlamentului European din Bruxelles, fiind organizată de Centrul Român al Energiei (CRE) cu sprijinul Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană și a deputaților europeni Ramona Mănescu, Marian Jean Marinescu, Sorin Moisă, Victor Negrescu, Theodor Stolojan, Ana Claudia Țapardel, Jerzy Buzek și Algirdas Saudargas.

Printre participanți s-au numărat reprezentanți ai instituțiilor europene – Comisia Europeană (CE) și Parlamentul European (PE) – reprezentanți ai Guvernului și Parlamentului României, membrii Centrului Român al Energiei, diplomați și reprezentanți ai unor asociații și societăți energetice active la nivel național și european. Evenimentul a reunit delegații ai mediului de afaceri din 14 state europene și SUA.

Dintre companiile și societățile prezente amintim: Adrem Invest, Complexul Energetic Oltenia, Ecro, Electrica SA, Energobit, Eximprod, Hidroelectrica, Institutul de studii și proiectări energetice (ISPE), Transelectrica, Transgaz, Tractabel Engineering, Țuca Zbârcea și Asociații; alți reprezentanți naționali precum: Conpet SA, Ernst & Young, Petrom SA, PricewaterhouseCoopers și internaționali precum: ACER, Bulgartransgaz EAD, DESFA, ENTSO-E, ENTSO-G, Eurelectric, Eustream, FGSZ and MOL Group, GAZ -SYSTEM, OMV Gas International, Swedenergy.

Obiectivul evenimentului a fost informarea mediului energetic din Bruxelles și a factorilor de decizie din instituțiile europene privind prioritățile actuale ale țărilor din Europa de Sud-Est și ale României, în special. Evenimentul a analizat rolul Uniunii Energetice, cerințele pentru asigurarea dezvoltării infrastructurii de electricitate și de gaz, integrarea pieței europene, din perspectiva pieței de energie din centrul și sud-estul Europei și a României.

Întâlnirea a fost structurată în două sesiuni în care au fost dezbătute teme de interes major precum: facilitarea investițiilor în infrastructura energetică și în piața energetică unică a Uniunii Europene, creșterea securității energetice, dezvoltarea coridoarelor de petrol și gaze, provocările și oportunitățile realizării infrastructurii pentru interconectarea piețelor europene.

Alocuțiunile de deschidere

Mesajele de deschidere au revenit dlui **Corneliu Bodea**, Președintele CRE, deputaților români din Parlamentul European (PE) **Theodor Stolojan** și **Victor Negrescu** și al Excelenței Sale domnului **Ambasador Mihnea Motoc**, Reprezentant Permanent al României pe lângă Uniunea Europeană. În numele Vicepreședintelui Uniunii Energetice, Maroš Šefčovič, a transmis un mesaj **Catharina Sikow-Magny**, Coordonator al Unității Piața Internă a Energiei I: Rețele și inițiative regionale, Comisia Europeană – DG ENER, iar fostul președinte al Parlamentului European, actualul Președinte al Comisiei pentru Industrie, Cercetare și Energie a PE, **Jerzy Buzek**, a transmis un mesaj participanților la eveniment prin intermediul unei înregistrări video.

De la stânga la dreapta: Theodor Stolojan, Victor Negrescu, Mihnea Motoc, Catharina Sikow-Magny, Jerzy Buzek

Deputatul european Theodor Stolojan, membru al comisiei de afaceri economice și monetare al Parlamentului European, a accentuat în mesajul său rolul României în regiune și necesitatea corelării politicilor naționale pentru a stimula investițiile în acest domeniu: „O etapă intermediară în realizarea Uniunii Energetice este crearea de piețe regionale de energie. Datorită resurselor sale și poziției sale strategice, România poate deveni un centru energetic și un furnizor de securitate în regiune. Pentru aceasta, este nevoie însă de gândire strategică, de o strategie energetică bazată pe diferite scenarii. Sectorul energetic este un sector în care corelarea dintre politicile publice și deciziile de investiții este foarte puternică. O politică fiscală adecvată este absolut necesară, din acest punct de vedere”. În încheiere, eurodeputatul PNL a transmis: “este de salutat faptul că un sector strategic, cum este cel energetic, are la Bruxelles o astfel de organizație (n.r. Centrul Român al Energiei) care poate reprezenta interesele României în instituțiile europene și nu numai”.

În declarația sa, **deputatul european Victor Negrescu**, membru al Grupului Alianței Progresiste a Socialiștilor și Democraților, din Parlamentul European, a subliniat că România are un „potențial imens” în domeniul energiei, de a deveni un „hub energetic regional” și de a dezvolta mai eficient mixul de energie. Acesta a făcut în același timp apel la utilizarea exclusivă a resurselor românești din domeniu pe întreg lanțul de producție – servicii, producție, mentenanță, cercetare, formarea profesioniștilor – pentru ca impactul sectorului să ajungă în mod real în economie: „Avem nevoie de un program național real pentru energie, care nu doar să stimuleze producția sau să subvenționeze energii alternative, ci doar să finanțeze cercetarea, formarea profesioniștilor, producția și realizarea serviciilor de către companiile care își au sediul în România. Spre exemplu, pentru cele 35 de miliarde de euro pe care le pune la dispoziție Comisia Europeană anual, mai ales pentru cercetare, aș vrea să văd primul proiect românesc.”

Ambasadorul Mihnea Motoc, Reprezentant Permanent al României pe lângă UE, s-a referit la cooperarea regională și la rolul său critic în asigurarea securității energetice: „Asigurarea securității energetice este o prioritate pentru România, iar cooperarea regională este un element esențial al politicii energetice al UE. Apreciam inițiativa Comisiei Europene de a crea un cadru de cooperare în Europa Centrală și de Sud-Est (CESEC). Sperăm că lista proiectelor regionale prioritare, care urmează să fie adoptată de către grupul la nivel înalt al CESEC la începutul lunii iulie, în Croația, să creeze un sistem energetic regional prin care fiecare stat membru din regiune să aibă acces, în timp, la cel puțin trei surse diferite de furnizare – acest cadru regional va face o diferență reală în viitor în ceea ce privește consolidarea securității energetice.” Ambasadorul Motoc a apreciat activitatea Centrului Român al Energiei de

la Bruxelles: „CRE a creat deja o tradiție din organizarea acestui eveniment, care în fiecare an atrage actori importanți din sectorul energetic”.

●●●

În deschiderea evenimentului, **Corneliu Bodea, Președintele Centrului Român al Energiei**, a transmis participanților viziunea CRE asupra energiei, a provocărilor, oportunităților și priorităților în domeniu. „Energia este confort, securitate, viață. Controlul și utilizarea energiei ne ajută să ne menținem avantajul competitiv. Trebuie să facem acest lucru în mod responsabil. Trebuie să acordăm o atenție specială securității furnizării și utilizării energiei, iar acesta este unul dintre motivele care stau la baza construcției unei piețe europene unice. În același timp, trebuie să sporim eficiența energetică, să reducem emisiile și să adoptăm tehnologii regenerabile de ultimă generație, în contextul mai larg al Uniunii Energetice”, a declarat acesta.

De la stânga la dreapta: Corneliu Bodea, Ramona Mănescu, Theodor Stolojan, Corneliu Bodea, Răzvan Nicolescu, Reinhard Mitschek, Alexandru Maximescu, Corneliu Bodea, Mihnea Constantinescu, Adina Crișan, Mihai Păun, Ștefan Gheorghe

Prima sesiune: Facilitarea investițiilor și securității în infrastructura de electricitate

Prima sesiune a fost dedicată discuțiilor pe tema facilitării investițiilor în infrastructura energetică și în piața energetică unică a Uniunii Europene. În cadrul sesiunii au avut intervenții Excelența Sa, **Mihnea Constantinescu, Ambasador cu însărcinări speciale**, reprezentant special pentru securitate energetică al Guvernului României, deputații europeni **Algirdas Saudargas** (comisia pentru industrie); **Marian Jean Marinescu** (comisia pentru industrie); **Ramona Mănescu** (comisia pentru afaceri internaționale), precum și **Răzvan Nicolescu**, președinte al consiliului de administrație al ACER. Pe lista paneliștilor s-au mai aflat **Ioan Roșca**, Director General Electrica SA; **Manuel Sanchez**, Team Leader Smart Grids DG ENER – Comisia Europeană; **Daniela Scripcariu**, CEO Tractebel Engineering; **Carmen Neagu**, Președinte al Consiliului de Supraveghere al Transelectrica; **Laurențiu Ciurel**, Director General, Complexul Energetic Oltenia; **Dan Gheorghiu**, Director General, ISPE; **Mihai Tudor**, Director General, Energobit. Sesiunea a fost moderată de **Bas Krumer**, Senior Manager Accenture Smart Grid Services Europe. [Prezentările pot fi descărcate aici.](#)

De la stânga la dreapta: Mihnea Constantinescu, Algirdas Saudargas, Marian Jean Marinescu, Ramona Mănescu, Răzvan Nicolescu

●●●

„Guvernanța energetică trebuie să progreseze odată cu buna guvernare. Din perspectiva României, guvernanța energetică trebuie să se reflecte într-un cadru de reglementare stimulat și predictibil, diversificarea surselor de energie – ceea ce presupune investiții în infrastructură și interconectare, prețuri accesibile pentru energia la consumatori, o piață liberalizată”, a declarat **Mihnea Constantinescu, Ambasador cu însărcinări speciale, reprezentant special pentru securitate energetică al Guvernului României.**

“Se vorbește foarte mult despre securitatea energetică, aceasta fiind diferit înțeleasă, pe măsură ce ne deplasăm dinspre Bruxelles spre Chișinău sau Kiev. Pentru a crea cu adevărat o Uniune Energetică trebuie să ne concentrăm eforturile nu doar asupra înțelesului geo-strategic al securității energetice ci și asupra investițiilor în ceilalți patru piloni ai politicii energetice europene: consolidarea pieței interne, eficiența energetică, decarbonizarea economiei, cercetarea și inovarea”, a adăugat **Mihnea Constantinescu**.

●●●

Deputatul european Algirdas Saudargas a vorbit despre rapoartele în domeniul energiei discutate în comisia de specialitate a Parlamentului European și în particular despre rezoluția privind strategia de securitate energetică a UE, al cărui raportor este și care a trecut de votul comisiei de specialitate. „*Avem 800 de amendamente la un raport, mai multe amendamente decât numărul europarlamentarilor.*” Acesta a subliniat importanța identificării unui numitor comun, amintind faptul că Uniunea Europeană a fost inițial concepută ca o uniune energetică și că securitatea energetică este un pilon principal al acestei uniuni.

●●●

Deputatul european Marian Jean Marinescu a vorbit în intervenția sa despre interacțiunile dintre securitatea energetică și rețelele de transport europene, explicând că legăturile sunt multe, una dintre acestea fiind faptul că circa o cincime din emisiile de dioxid de carbon sunt datorate transportului. “*Ambele sunt componente importante ale acordurilor de parteneriat cu CE, datorită contribuției celor două la dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă. Și cum nu trăim în izolare și tot ce se întâmplă într-un stat membru afectează întreaga UE, avem nevoie de rețele de interconectare și de o politică eficientă în domeniu.*” Referindu-se la provocările și prioritățile României în domeniu, deputatul european a afirmat: “*În transport există o propunere pentru un masterplan. În domeniul energiei este absolut vital să aprobăm în cel mai scurt timp o strategie și această strategie trebuie să se bazeze pe o serie de realități și scenarii. Această strategie trebuie să ofere o serie de direcții clare privind modul administrarea și exploatarea resurselor noastre indigene.*”

●●●

În calitate de membru al comisiei pentru afaceri externe a PE, **deputatul european Ramona Mănescu** a subliniat legătura dintre politica de securitate și cea de externe și politica energetică. “*Cred cu tărie că, în prezent, provocările sunt exact cele legate de oportunitățile pentru viitor, iar aceste oportunități sunt reprezentate de investiții în toate aspectele de infrastructură energetică. Dezvoltarea infrastructurii energetice, conform cu obiectivele stabilite de Horizon 2050 implică atât o înlocuire/modernizare a segmentelor depășite și construirea de noi interconexiuni, necesare pentru o piață unică de energie. Toate aceste noi investiții trebuie să se facă cu ajutorul tehnologiilor moderne, cu emisii reduse de carbon.*” Deputatul european a menționat și poziția geostrategică importantă a României: “*Statele membre, pe baza unor relații bilaterale, pot pune piatra de temelie pentru dezvoltarea viitoare. Menționez acest lucru pentru că o astfel de necesitate are potențialul de a deveni o oportunitate majoră pentru România, care este poziționată în locul potrivit, are o infrastructură bună de conducte de gaz și continuă extinderea interconexiunilor sale.*”

●●●

Răzvan Nicolescu, președintele consiliului de administrație al Agenției Europene de Reglementare în Energie (ACER), a vorbit despre rolul ACER, de monitorizare a funcționării normale a piețelor europene de energie electrică și gaz natural.

●●●

Manuel Sanchez, Team Leader Smart Grids DG ENER – Comisia Europeană, a vorbit despre rolul flexibilității cererii în dinamica sistemelor energetice și a modificărilor necesare pentru ca UE să atingă obiectivul unei economii cu emisii scăzute de carbon. Acesta a accentuat importanța pe care consumatorii o vor avea în viitor pe piața europeană a energiei, devenind din beneficiari pasivi *prosumatori*, capabili să contribuie la ajustarea necesarelor de pe piață.

●●●

Carmen Neagu, Președintele Consiliului de Supraveghere al Transelectrica, s-a referit în prezentarea sa la oportunitățile și riscurile aferente unei piețe de electricitate conectate. Finanțarea infrastructurii energetice, investițiile prioritare în rețelele de transport și proiectele de interes comun aferente României (ex. Conectările România-Bulgaria, România-Serbia), cuplarea piețelor și beneficiile integrării lor s-au numărat printre temele atinse în prezentarea disponibilă [aici](#).

De la stânga la dreapta: Bas Kruimer, Ioan Roșca, Mihai Tudor, Carmen Neagu, Manuel Sanchez, Daniela Scripcariu, Mihai Tudor

A doua sesiune: Coridoarele de petrol și gaz natural: Provocări și oportunități pentru Europa Centrală și de Sud-Est

A doua sesiune a fost dedicată discuțiilor pe marginea dezvoltării coridoarelor de petrol și gaze, provocările și oportunitățile realizării infrastructurii pentru interconectarea piețelor europene.

La sesiune au participat cu prezentări **Adina Crișan**, Piața Internă I: Rețele și inițiative regionale, DG ENER – Comisia Europeană, deputatul european **Ana Claudia Țapardel**, Comisia pentru Transport și Turism a PE; **Alexandru Maximescu**, Director Public Affairs and Regulation, PETROM SA; **Ciprian Alic**, Director Departament Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale - Transgaz și **Florin Tobescu**, director de departament, ANRE. În calitate de paneliști au fost prezenți: **Olivier Lebois**, Business Area Manager, ENTSO; **Ratislav Nukovič**, Director Eustream; **Kamen Manev**, Director al diviziei economico-financiare, Bulgartransgaz EAD; **Reinhard Mitschek**, Vicepreședinte senior, OMV Gas International GmbH; **Piotr Kuś**, Director GAZ-SYSTEM Biroul Bruxelles; **Antonios Natsikas**, Președinte al Consiliului de Administrație – DESFA; **Kristof Kovacs**, Comisia Europeană – DG ENER – Piața internă; **Márton Pálmai**, reprezentant FGSZ și MOL Group. [Prezentările pot fi descărcate aici](#).

De la stânga la dreapta: Adina Crișan, Ana Claudia Țapardel, Petru Văduva, Alexandru Maximescu, Ciprian Alic, Márton Pálmai, Olivier Lebois

•••

Adina Crișan a făcut referire la obiectivul pachetului privind uniunea energetică, de a asigura o energie la prețuri accesibile, sigură și durabilă atât pentru Europa, cât și pentru cetățenii săi. Cinci domenii-cheie, inclusiv securitatea energetică, eficiența energetică și decarbonizarea, fac obiectul unor măsuri specifice. Pachetul privind uniunea energetică a fost publicat de Comisie la 25 februarie 2015 și este alcătuit din trei comunicări: o strategie-cadru pentru uniunea energetică – care detaliază obiectivele uniunii energetice, precum și măsurile concrete care vor fi luate în vederea realizării acesteia, o comunicare care prezintă viziunea UE pentru noul acord global privind clima, care urmează să fie convenit la Paris în decembrie 2015, și o comunicare care expune măsurile necesare pentru realizarea obiectivului de interconectare electrică de 10 % până în 2020.

•••

Deputatul european Ana Claudia Țapardel a reiterat necesitatea creșterii investițiilor europene în infrastructura din România și din regiune și a adus argumente referitoare la oportunitățile pentru realizarea și finanțarea de proiecte în domeniul energiei. Rolul Uniunii Energetice, cerințele pentru asigurarea dezvoltării infrastructurii de electricitate și de gaz, integrarea pieței europene, din perspectiva pieței de energie din centrul și sud-estul Europei și a României, au fost prezentate. Teme de interes major precum: facilitarea investițiilor în infrastructura energetică și în piața energetică unică a Uniunii Europene, creșterea securității energetice, dezvoltarea coridoarelor de petrol și gaze, provocările și oportunitățile realizării infrastructurii pentru interconectarea piețelor europene au făcut parte din lista subiectelor abordate.

•••

Reprezentantul PETROM, Alexandru Maximescu, a vorbit despre rolul Mării Negre pentru securitatea furnizării de energie în UE, accentuând importanța dezvoltării infrastructurii de gaz în Europa de Est în evitarea crizelor în furnizarea de gaz. Acesta a mai precizat că sistemul românesc de transport al gazelor trebuie modernizat și extins și a subliniat potențialul de creștere din Marea Neagră, unde există activități de explorare întreprinse de mai multe companii energetice. Reprezentatul PETROM a atras atenția, totodată, asupra definirii unui mediu fiscal și de piață favorabil investițiilor pentru realizarea direcțiilor strategice stabilite pentru orizontul 2021.

•••

Petru Văduva, Director General - Transgaz, a prezentat proiectul coridorului dunărean sudic, parte din proiectul mai amplu Black Sea. Potrivit acestuia, dezvoltarea sistemului național de transport pe teritoriul României ca parte din coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria va ajuta la crearea de capacitate de transport la punctele de interconectare dintre România și Ungaria și România și Bulgaria și către Marea Neagră, permițând astfel accesul piețelor europene la o nouă sursă de furnizare europeană și creând o rută de transport 100% europeană. Proiectul Black Sea are o valoare totală de 1,5 miliarde de euro.

•••

Olivier Lebois, din partea ENTSOG, a vorbit despre infrastructura coridoarelor de gaz. Cu privire la strategia pentru estul Europei, acesta a amintit progresul înregistrat în regiune în ceea ce privește finalizarea integrării piețelor, menționând însă faptul că Europa de Sud-Est rămâne în continuare expusă evenimentelor potențiale pe ruta de tranzit care include Ucraina. Potrivit reprezentantului ENTSOG, Europa de Sud-Est poate contribui la diversificarea surselor prin dezvoltarea zonelor din arealul românesc al Mării Negre, prin transportul de gaz azer și de gaz lichefiat. Expertul a concluzionat afirmând că zona are nevoie de proiecte adaptate dimensiunii sale.

•••

Ratislav Ńukovič, din partea EUSTREAM, a prezentat proiectul Eastring și avantajele sale: asigură securitatea furnizării prin diversificarea rutelor și surselor, creează un coridor între Europa și Turcia și oferă un avantaj considerabil în asigurarea transparenței prețurilor din exchange-urile de gaz. Acest coridor ar urma să aducă gaz din Azerbaijan, Turkmenistan, Iran, Irak, Cipru și Rusia și să asigure schimburi inverse cu centrele de gaze din vestul Europei.

•••

Piotr Kuś, director GAZ-SYSTEM – biroul Bruxelles, a vorbit în intervenția sa despre caracteristicile pieței actuale de gaz natural din Europa Centrală și de Est și despre nevoia de infrastructură nouă care să asigure o piață competitivă. Acesta a amintit și proiectele societății pe care o reprezintă, spre exemplu interconectările cu Germania și Cehia, fluxul invers pe conducta Yamal, un terminal de gaz lichefiat.

•••

Antonios Natsikas, Președinte al Consiliului de Administrație - DESFA, a prezentat proiectul coridorului vertical, compus din interconectări și noi legături între sistemele de transport ale țărilor din Balcanii de Est. Acest proiect presupune un interconector Grecia-Bulgaria, care va conecta conducta TAP și sistemul DESFA de Bulgaria; conexiunile existente sau planificate între Bulgaria și România (Negru Vodă I, Ruse-Giurgiu și ringul nordic al Bulgariei

Energy is Information – Information is Power

– Hurezani) vor continua coridorul către România și prin coridorul Est-Vest cu Ungaria și mai departe spre Austria. Gazul azer, gazul lichefiat și viitoarea producție din Marea Neagră vor fi astfel disponibile întregii regiuni.

•••

Márton Pálmai, reprezentant FGSZ și MOL Group, a discutat despre diversificarea surselor și strategia optimă în acest sens, anume axarea pe proiecte mici, precum interconectările și fluxurile inverse, aceasta fiind cea mai simplă și ieftină abordare.

•••

Kristof Kovacs, reprezentant DG ENER, Comisia Europeană, a subliniat găsirea celui mai bun numitor comun pentru UE în ansamblul său în ceea ce privește finanțarea proiectelor, explicând faptul că: „*nu va fi posibil să se aprobe proiectele fiecărei țări și fiecare stat european să ajungă la situația cea mai favorabilă în care poate fi. Acesta este și motivul pentru care în ultimii zece ani nu s-au întâmplat prea multe în acest sens*”.

•••

Reinhard Mitschek, vicepreședinte OMV Gaz, a vorbit despre importanța interconectărilor și despre urgența realizării lor pentru securitatea furnizării și diversificarea surselor: „*Suntem în 2015 și nu am realizat ceea ce ne-am dorit. Și aici mă refer la realizarea proiectelor energetice. Trebuie să construim interconectările rețelelor de gaze dintre țări. Altfel, nu va fi niciun coridor vertical sau orizontal.*”

De la stânga la dreapta: Reinhard Mitschek, Piotr Kuś, Antonios Natsikas, Ratislav Nukovič, Bogdan Belciu

Agenda și imagini din cadrul evenimentului poate fi consultate pe site-ul www.crenerg.org

* * *

Despre Centrul Român al Energiei:

Centrul Român al Energiei este o organizație profesională pentru companiile și societățile energetice românești. Asociația și-a început activitatea în Bruxelles și București în septembrie 2011, fiind condusă și finanțată de organizațiile membre, active, în prezent, în principal în domeniul energiei electrice, gazelor naturale și cărbunelui. CRE activează pentru a asigura pentru acestea condițiile cele mai libere și favorabile pentru competiție și progres cu scopul asigurării dezvoltării, a creșterii economice și bunăstării în România. Asociația facilitează dezvoltarea și consolidarea relațiilor între reprezentanții energiei românești și instituțiile europene din Bruxelles. Membrii CRE sunt principalele societăți de stat, alături de companii private active în sectorul energiei, petrolului și gazelor: Complexul Energetic Oltenia, Electrica SA, Institutul de Studii și Proiectări Energetice (ISPE), Transelectrica, Transgaz, Adrem Invest, CEZ Group România, E.ON România, ECRO, Energobit, Eximprod, Inversolar Energy, Monsson Alma, Nova Industrial, NRGSG Tehnik, RETRASIB, Siveco, Tractabel Engineering, Țuca Zbârcea & Asociații. Detalii: www.crenerg.org

Pentru mai multe informații contactați:

Centrul Român al Energiei: office@crenerg.org